

Hamam böcekleri nemli, loş ve sıcak yerlerde sürüler oluşturarak yaşar ve gelişirler. Kalorifer ocaklarında, fırınlarda, besin depolarında, gemilerde, otellerde, bulaşık ve giysi yıkama yerlerinde, mutfaklarda, kapalı çöplüklerde, tuvaletlerde kolayca yerleşme ve üreme imkanı bulurlar. Gündüzleri loş yerlerde gezinirler. Geceleri yiyeceklere ve açıkta bırakılmış yemek artıklarına saldırarak beslenirler. Besinleri çıkartılarıyla kontamine ederler (kirletirler). Bugün hamamböcekleri grubundan 3.500 civarında türün varlığı bilinmektedir. Fakat ülkemiz açısından verdikleri zararlar dikkate alındığında 3 türün ön plana çıktığı görülmektedir.

Doğu Hamamböceği

Doğu hamam böceğinin dişisi hayatı boyunca ortalama 10 adet yumurta paketi bırakır. Bir yumurta paketinin içinde ortalama 16 yumurta bulunur. 28-30 °C 'de %70 nemde 45 günde yumurtalar açılır ve nimf delilen aşamaya geçerler. Ninf dönemi 10-12 ay sürer. Ortamın sıcaklığı ve gıdanın bol olduğu yerlerde bu süre 5 aya kadar düşer. Ergin hale geçen doğu hamam böceğinin boyu ortalama 2-3,5 cm arasındadır. Ergin hamam böceğinin ömrü oldukça uzundur. Sıcak yerlerde bu süre 2-3 ay olurken serin yerlerde 6-8 ay kadar uzamıştır.

Doğu hamam böceklerinin vücudu yassı olduğu için duvar; yarık ve çatlakları arası, tahta taban aralıkları, su ve havagazı borularının arası, dolap altları, bodrum, kalorifer, kazan daireleri, besin depolarında çoğalırlar. Kalorifer boruları ve elektrik hatları ile diğer kısımlara geçerler.

Alman Hamamböceği

Dişileri hayatları boyunca ortalama 7 yumurta paketi bırakırlar. Yumurtalar bu paketler içindedir ve her pakette ortalama 35-45 adet arası yumurta bulunur. Yumurtalar 20-25 °C de 30 gün içerisinde açılırlar . Yumurtadan sonraki aşaması ninf aşamasıdır ve normal koşullarda 40-180 gün arasında gelişimlerini tamamlarlar. Ergin hale gelen hamamböcekleri 1,5-2 cm boyundadır. Vücudu yağlı, kahve-koyubal veya koyu sarımsı, kahverengidir. Çok sıcak ve rutubetli yerleri severler. Beslenmesi ve su içmesi diğer türlerden daha muntazam olduğundan mutfaklarda

daha çok bulunurlar. Dik ve kaygan yüzeylerde yürüme yetenekleri oldukça gelişmiştir.

Hamam böcekleri her türlü besini, hatta insan dışkısını bile yerler. Bundan dolayı pek çok mikroorganizmanın yayılmasına sebep olurlar. Diğer canlılara kolayca taşınabilirler.

Amerikan Hamamböceği

Amerikan hamamböceğinin dişisi hayatları boyunca ortalama 30-90 yumurta paketi bırakır. Yumurta paketi 45-90 gün arasında açılmaya başlar. Yumurtanın açılmasında sıcaklık ve nem hızlandırıcı etkiye sahiptir. Her bir yumurta paketinde 14-24 yumurta bulunur. Yumurtadan sonraki aşamada ninf dönemidir ve yaklaşık olarak 1 yıl sürer.

Ergin boyu 2,5-3,5 cm arasındadır. Evlerde yaşayan hamamböceklerinin renkleri koyu bal rengindedir. Bu tür hamamböceklerinin kanatları iyi gelişmiş olup uçuş yeteneğine sahiptirler. Bu sebeple etrafa yayılmaları daha süratli ve kolay olur. Binalarda bodrum katlarından en üst katlara kadar her alanda bulunurlar. Foseptik ve Kanalizasyonlarda bol miktarda bulunurlar. Duvar yarık ve çatlakları, tahta taban aralıkları, mutfaktaki ahşap kısımlar arası, fırın, kalorifer dairesi vb. yerlerde saklanırlar. Gece ve karanlıkta faaliyete geçerler. Erginlerin ömrü bir yıldır. Serin yerlerde bu süre iki yıla kadar uzayabilir.

Hastalık Etkeni

Hamamböceklerinin sebep oldukları bazı hastalıklar;

- Salmonella typhimurium, salmonella oranienburg gibi besin zehirlenmelerine neden olan bakteriler.
- Entomoeba histolice, E. coli gibi dizanteri etkenleri.
- Giardia intestinalis, Balentidium coli, Endalimax nana kistleri.
- Tüberküloz, tifo, cüzam, kolera, veba ve çocuk felci gibi etkenleri taşıyabilirler.
- İnsanlarda kancalı solucan olarak bilinen Gongiyonema pukhrum, moniliformis.